

Factsheet

Zorg voor kinderen met een intensieve zorgvraag

Wet langdurige zorg (Wlz)

Deze factsheet maakt onderdeel uit van een aantal factsheets dat betrekking heeft op de organisatie van de zorg voor kinderen met een intensieve zorgvraag buiten het ziekenhuis. Doel van deze factsheets is om patiënten, ouders, zorgverleners, verzekeringsmedewerkers, scholen, ambtenaren etc. inzicht te geven in het landelijk kader rondom zorg voor ernstig zieke kinderen buiten het ziekenhuis. De factsheets zijn gemaakt met input van een groot aantal partijen betrokken bij de zorg voor kinderen.

De factsheets over zorg voor kinderen met een intensieve zorgvraag:

1. Algemeen
2. Zorgverzekeringswet en de subgroep Intensieve Kindzorg (IKZ)
3. Wet langdurige zorg (Wlz)
4. Persoonsgebonden budget (pgb) en zorg in natura
5. Jeugdwet en gemeente
6. Gebruikelijke zorg
7. Onderwijs en zorg

Deze factsheets bieden basisinformatie. Elke situatie in de zorg voor zieke kinderen is uniek. Betrokken partijen moeten altijd samen bekijken wat het beste past in de individuele situatie.

Op de website www.hetmedischekindzorgsysteem.nl staat meer informatie over (de organisatie van) zorg aan zieke kinderen. Daarnaast kunt u vanaf 1 oktober 2016 bij het Meldpunt Juiste Loket terecht voor vragen of knelpunten rondom zorg en ondersteuning aan kinderen met een intensieve zorgvraag. www.juisteloket.nl, meldpunt@juisteloket.nl, telefoon: 030 789 78 78.

Doel van deze factsheet is om te verduidelijken wanneer een kind is aangewezen op Wlz-zorg. Deze vraag komt in de praktijk vaak op, omdat niet duidelijk is of een kind Zwz-zorg of Wlz-zorg kan krijgen.

Wanneer valt de zorg voor kinderen onder de Wlz ?

- Als een kind blijvend behoefte heeft aan permanent toezicht of 24 uur zorg in de nabijheid.

Een kind heeft **geen** toegang tot de Wlz¹ als sprake is van:

- Intensieve kindzorg (Zvw)
- Palliatief terminale zorg (Zvw)
- Er (nog) sprake is van gebruikelijke zorg (zie factsheet 6 - Gebruikelijke zorg)

Gelet op bovenstaande hebben hoofdzakelijk kinderen waarbij sprake is van een verstandelijke handicap, al dan niet in combinatie met somatische problematiek of een lichamelijke handicap toegang tot de Wlz. Hierbij is dan sprake van een blijvende behoefte aan permanent toezicht of 24-uur zorg in de nabijheid én geldt dat deze zorg vooral nodig is vanwege die verstandelijke- of zintuiglijke handicap. Hierbij speelt ook mee dat als de zorg vanuit de Zvw kan worden geboden, deze voor gaat op zorg vanuit de Wlz. Als het Centrum indicatiestelling zorg (CIZ) een aanvraag krijgt voor zorg vanuit de Wlz, dan kijkt het CIZ dus ook of er sprake is van Zvw.

Voor kinderen met een Wlz-indicatie geldt dat *alle* zorg en ondersteuning die direct verband heeft met de beperking waarvoor een Wlz-indicatie is afgegeven, onder de Wlz valt. Indien er naast de zorg die het kind ontvangt vanuit de Wlz, aanvullende zorg en/of ondersteuning nodig is die géén verband houdt met de beperking maar verband houdt met opgroei- en opvoedproblematiek dan kan hiervoor aanvullend een beroep worden gedaan op de Jeugdwet.

Zorgverleners, zoals kinderverpleegkundigen en transferverpleegkundigen, kunnen ouders adviseren bij het wel of niet aanvragen van een CIZ-indicatie en/of zich te richten op zorg vanuit de Zorgverzekeringswet/Jeugdwet. Ook kunnen ouders met vragen terecht bij het eerdergenoemde Meldpunt Juiste Loket, www.juisteloket.nl

Wie bepaalt of er sprake is van Wlz-zorg?

Het CIZ onderzoekt of de zorg van een kind onder Wlz valt. Indien het CIZ constateert dat de zorg niet onder de Wlz valt dan kan er sprake zijn van de Zvw en/of Jeugdwet (zie hiervoor ook de andere factsheets).

Hoe stelt het CIZ vast of een kind een recht heeft op Wlz-zorg?

Als namens het kind een aanvraag bij het CIZ wordt gedaan voor Wlz-zorg, zal het CIZ onderzoeken of het kind volgens de toegangscriteria van de Wlz recht heeft op Wlz-zorg. Het CIZ doet dit onderzoek op basis van de Beleidsregels indicatiestelling Wlz. Als het CIZ heeft vastgesteld dat er toegang is tot de Wlz, dan stelt het CIZ vast welk zorgprofiel erbij hoort. Het zorgprofiel omschrijft op welke zorg het kind recht heeft, maar niet welke zorg het kind precies krijgt. Na de indicatiestelling kunnen ouders met de zorgaanbieder afspraken maken over de precieze invulling van de zorg.

Wat als het zorgprofiel niet toereikend is?

Als het CIZ heeft vastgesteld dat er toegang is tot de Wlz, dan onderzoekt het CIZ of sprake is van aandoeningen, stoornissen en beperkingen die mogelijk leiden tot meer zorg dan beschikbaar is in het best passende zorgprofiel. Als dat aan de orde is, wordt een kenmerk 'meerzorg' meegegeven aan het zorgkantoor. Het zorgkantoor dient vervolgens onderzoek te doen naar de benodigde zorgomvang. (zie hiervoor ook paragraaf 2.5 in de Beleidsregels indicatiestelling Wlz).

Wat houdt een blijvende zorgbehoefte in?

Kenmerk van de Wlz is dat er een blijvende zorgbehoefte is. Bij (jonge) kinderen kan dit op het moment van indicatiestelling niet altijd worden vastgesteld. Het kan immers zo zijn dat behandeling en ontwikkeling van het kind er toe kunnen leiden dat er geen sprake is van een blijvende behoefte aan Wlz-zorg. In deze situatie zal het kind zorg vanuit de Zvw en/of Jeugdwet (blijven) ontvangen. Alleen als de inschatting is dat, ondanks de behandeling en (al dan niet geringe) ontwikkeling van het kind altijd een behoefte zal blijven bestaan aan permanent toezicht of 24 uur per dag zorg in de nabijheid, dan kan het kind geïndiceerd worden voor de Wlz.

¹ Kinderen die GGZ-zorg nodig hebben vanwege psychiatrische problematiek hebben ook geen toegang tot de Wlz. Zij krijgen hun zorg vanuit de Jeugdwet

Wat zijn behoefte aan permanent toezicht en/of 24 uur per dag zorg in de nabijheid?

- Bij permanent toezicht gaat het om onafgebroken toezicht en actieve observatie gedurende de gehele dag / het gehele etmaal. Dat toezicht moet nodig zijn om tijdig te kunnen ingrijpen om escalatie of ernstig nadeel voor de verzekerde te voorkomen. Er kan op elk moment iets ernstigs gebeuren.
- Bij 24 uur per dag zorg in de nabijheid, gaat het om de behoefte aan zorg omdat het kind zelf niet in staat is om op relevante momenten hulp in te roepen. Hij heeft door fysieke problemen of door zware regieproblemen voortdurend begeleiding, verzorging, verpleging of overname van zelfzorg nodig om ernstig nadeel voor zichzelf te voorkomen.

Is er een leeftijdsgrens?

Anders dan soms gedacht, hanteert het CIZ géén harde leeftijdsgrens bij de indicatiestelling. Ook jonge kinderen kunnen onder omstandigheden in aanmerking komen voor Wlz-zorg. Het is moeilijker om bij jonge kinderen (0-5 jaar) vast te stellen of er sprake is van een blijvende zorgbehoefte. Hierbij speelt ook mee dat bij jonge kinderen het accent veelal op de medische zorg ligt. Gaandeweg verschuift het aangrijpingspunt van de medische zorg naar de gehandicaptenzorg en kan duidelijk worden dat deze kinderen vanwege hun ernstige verstandelijke handicap levenslang en levensbreed zorg nodig hebben. Tot dit moment zal zorg vanuit de Zvw en/of Jeugdwet komen

Wat is gebruikelijke zorg?

Gebruikelijk zorg is zorg die alle opvoeders geacht worden aan hun kind te bieden, ongeacht of het kind gezond of ziek is. Het gaat dan om de dagelijkse verzorging en/of opvoeding die zij als (pleeg)ouders of wettelijk vertegenwoordigers geacht worden aan kinderen te bieden. Zolang de behoefte aan 24 uur per dag zorg in de nabijheid nog valt onder gebruikelijke zorg is er géén toegang tot de Wlz en zal de zorg moeten worden geregeld vanuit Jeugdwet of de Zvw. Zie hiervoor ook factsheet 6 - Gebruikelijke zorg.

² Het criterium “24 uur per dag zorg in de nabijheid” in de Zvw (IKZ-criterium) is niet gelijk aan het criterium in de Wlz: a) voor de Zvw/IKZ is van belang dat er een behoefte is aan verzorging die gepaard gaat met specifiek verpleegkundige handelingen; b) in de Zvw is het anders dan in de Wlz niet van belang of de cliënt in staat is om zelf tijdig hulp in te roepen ter voorkoming van ernstig nadeel.

Dit is een uitgave van

Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

Bezoekadres

Parnassusplein 5 | 2511 vx Den Haag

Postadres

Postbus 20350 | 2500 EJ Den Haag

Telefoon 070 340 79 11

Telefax 070 340 78 34

www.rijksoverheid.nl

November 2016